

DJECA I KAZALIŠTE SUSRET S GLUMAČKOM DRUŽINOM IZ SOS DJEČJEG SELA LEKENIK

Preko scene do samopouzdanja

Hrvatski školski muzej, u sklopu humanitarnog projekta koji nosi naziv *Budi dobar kao sunce!*, koji je pokrenut u povodu obilježavanja 100. godišnjice prvoga izdanja *Čudnovatih zgoda šegrta Hlapića* Ivane Brlić-Mažuranić (a nazvan tako jer „Hlapić je bio malen kao lakat, veseo kao ptica, hrabar kao Kraljević Marko, mudar kao knjiga, a dobar kao sunce”) ugostio je djecu, njihove odgojitelje i ostale stručne djelatnike iz SOS Dječjeg sela Lekenik koji su predstavili svoju djelatnost i svoje aktivnosti o kojima je ukratko izvjestio direktor SOS Dječjeg sela Lekenik **Mario Čović**.

Prvo hrvatsko SOS Dječje selo

To je inače prvo hrvatsko SOS dječje selo, koje je smješteno u slikovitom turopoljskom selu Lekenik, smještenom na pola puta između Zagreba i Siska, uz rijeku Savu na istoku i podno Vukomeričkih gorica na zapadu.

Temeljni kamen za SOS Dječje selo Lekenik položen je 10. rujna 1992. i u rekordna četiri mjeseca izgrađeno je 15 obiteljskih kuća za smještaj djece, zajedno s pratećim objektima i dječjim

U povodu Svjetskoga dana socijalne pravde, koji se obilježava 20. veljače, u Hrvatskom školskom muzeju gostovala su djeca i njihovi odgajatelji iz SOS Dječjeg sela Lekenik. Tom su prigodom djeca glumci, članovi tamošnjega Maloga kazališta bajki, izveli predstavu Mali princ, nastalu prema istoimenoj priči francuskoga pisca A. de Saint-Exupéryja

igralištem. Izgradnju, opremanje i uređenje toga projekta SOS Kinderdorf Internationala financirala je zaklada Hermann-Gmeiner-Fonds Deutschland e.V., iz Münchena, sredstvima koja su darovali brojni donatori i prijatelji SOS dječjih sela.

Prvi mali stanovnici i njihove SOS mame došli su u Lekenik početkom 1993. Danas SOS Dječje selo Lekenik može primiti stotinu djece. O odgoju i njezi

djece svakodnevno se brine 15 SOS mama. Njima pomažu SOS tete, direktor sela, pedagoški pomoćnik, psiholog i dva seoska majstora. Ova velika i složna SOS Obitelj dijeli iste životne obveze i radosti kao i svaka druga obitelj – ističe direktor Čović.

U okviru Sela djeluje SOS Društveni centar Hermann Gmeiner koji je osnovan s ciljem da djeci ponudi sigurno i udobno

mjesto za obrazovni, kreativni i socijalni razvoj. Društveni centar nudi različite sadržaje za djecu od knjižnice, računalne i internet radionice, do sportskih aktivnosti, a u posljednje vrijeme posebno je zapažena Dramska radionica koja svake godine pripremi barem dvije predstave koje djeca izvode pred publikom u Centru, kao i na gostovanjima. Najnovija njihova predstava je *Mali princ*, nastalu prema jednom od

najpopularnijih djela svjetske književnosti za djecu, čudesnoj priči-bajki francuskoga pisca Antoineta de Saint-Exupéryja koju je u stihove pretočio i režirao **Rusmir Agačević**, dramski pisac i kazališni pedagog, koji s lekeničkim malim glumcima u njihovu Malom kazalištu bajki radi već deset godina.

Malo kazalište bajki

Upravo je ta predstava u Hrvatskome školskom muzeju ostavila sve posjetitelje bez daha jer tako pretočena u stihove i u izvedbi lekeničke djece zazvučala je nepatvoreno iskreno i nadasve životno. Umijeće glume pretvorilo se u radost dječje igre (ili obratno, svejedno), a kako je do toga došlo razgovarali smo s autorom predstave Rusmirom Agačevićem, koji je poticaj da se ozbiljnije posveti radu s djecom dobio kao voditelj svojedobno vrlo popularne emisije Televizije Sarajevo Nedjeljni zabavnik, koju je režirao poznati britanski redatelj i glumac Timothy John Byford. Tada je, kaže, shvatio koliko je lijepo raditi s djecom, no nedostajalo je odgovarajućih kvalitetnih tekstova za djecu, pa nije bilo druge nego zasukati rukave, porazgovarati s djecom, saznati što njih najviše zanima i u skladu s tim spoznajama napisati dramski tekst. Tako se radio i *Mali princ* s kojim je lekenička kazališna družina gostovala prošle godine na Međunarodnom dječjem festivalu u Šibeniku te na jednoj međunarodnoj smotri u Pragu.

– S djecom radim program koji se zove *Preko scene do samopouzdanja*. U našim predstavama ne nastupaju djeca koja to mogu ili umiju, nego ona koja to žele i onda tekst prilagođujem njihovim sposobnostima i mogućnostima. Ako netko ne može izgovoriti više od tri rečenice, napisat ću za njega ulogu koja će imati tri rečenice! I u ovoj današnjoj predstavi nastupilo je dvoje dje-

ce koja imaju velikih problema s govorom, jer mucaju, ali izvrsno nastupaju u predstavi. Sva ta djeca imaju svojih osobnih emotivnih problema, to su djeca bez roditelja, koja su u Dječjem selu našla svoj novi dom, o njima se vodi sustavna briga, pa smo tako osmislili i ovu lijepu formu kazališnog izričaja koji im pomaže da nastupajući na sceni steknu prijeko potrebno samopouzdanje – objašnjava nam Rusmir svoj dječji kazališni credo. Dodaje kako postoje relevantni pokazatelji i povratne informacije iz tamošnje lokalne zajednice o evidentnim pozitivnim pomacima u držanju i ponašanju te djece koja proborave nekoliko godina u Malome kazalištu bajki.

Odgojno djelovanje kazališne igre

– Ta djeca žive u lokalnoj zajednici, idu u školu, druže se s tamošnjom djecom, članovi su sportskih društava, idu u crkvu... Ravnatelj škole i neki nastavnici rekli su mi kako ta djeca koja su članovi naše kazališne družine, ljepše i razgovjetnije pričaju, ne spuštaju glavu kad pričaju s odraslima, gledaju u oči i ne pokazuju zbunjenost. Župnik kaže da više ne psuju, ne piju, ne puše, ne tuku se, a primijetile su se i promjene pri odabiru srednjih škola. Dosad su se ta djeca uglavnom upisivala u zanimanja konobara, kuhara, zidara, tesara. U zadnje se vrijeme nekoliko djece upisalo u umjetničke škole, za zanimanje fotografa, šminke- ra i druga, a neka su već i završila te umjetničke. Svemu tome velikim je dijelom pridonijelo i bavljenje kazalištem – ističe Rusmir, zadovoljan spoznajom da se sav taj trud isplati, njihov rad ima odjeka u javnosti, gostuju sa svojim predstavama po školama tamo kamo ih pozovu, no za medije kao da ne postoje, a takav je, žali se Rusmir, i inače odnos medija i javnosti općenito prema dječjoj književnosti.

– Postoji u nas uvriježeno mišljenje kako je sve ono što je edukativno zapravo zastarjelo, konzervativno, nije suvremeno. Dakle kad djecu učimo da nije lijepo psovati, da je dobro kada mala djeca pomažu odrasloj, kad ih kroz predstavu učimo i drugim lijepim stvarima, e to nije suvremeno, to je konzervativno, to ne vrijedi! A problem je s našim mladima upravo u tome što ih ničemu ne učimo, pa se zatio i ponašaju kako se ponašaju na utakmicama i drugim javnim mjestima – ističe Rusmir i najavljuje dvije nove predstave na kojima upravo počinju raditi. Jedna od njih zove se *Lovačka priča* o lovcima koji dožive u šumi katarzu, pa više ne love životinje nego se bore protiv njihova ubijanja. Druga je predstava klasična priča o Crvenkapići, ali opet okrenuta „naopako” – nije vuk taj koji je pojedio baku, nego su to izmislili zločesti pisci, a vuk je plemenita životinja koju treba zaštititi.

– Eto takve su naše priče – kaže na kraju Rusmir zadovoljan onim kako njegovi mali glumci prihvaćaju njegove ideje, a on im pomaže da se kroz predstave na sceni, u kazališnoj igri, pripremaju – za život.

Ivan Rodić